

LUONNOS
SOPIMUS SÄÄTÖKAPASITEETIN HANKINNASTA
RESERVINMYYJÄ
sekä
FINGRID OYJ

1 SOPIJAPUOLET

xx, Y-tunnus: xx, xx (jäljempänä Reservinmyyjä)

ja

Fingrid Oyj, Y-tunnus 1072894-3, EIC-tunnus 10X1001A1001A264, Lökkisepäntie 21, PL 530, 00101 Helsinki (jäljempänä Fingrid)

ovat tehneet seuraavan sopimuksen säätökapasiteetin hankinnasta (Sopimus).

2 SOPIMUKSEN TARKOITUS JA VOIMASSAOLO

Valtakunnallisen tasevastuun hoitamiseksi Fingrid varmistaa, että sillä on käytössään riittävästi taajuudenpalautusreservinä (FRR) toimivaa säätökykyistä kapasiteettia sähkön tuotannon ja kulutuksen välisen tehotasapainon ylläpitämiseksi. Tällä sopimuksella Reservinmyyjä sitoutuu tarjoamaan manuaalisena taajuudenpalautusreservinä (mFRR) toimivaa ylössäätökapasiteettia Säättösähkömarkkinoille sopimuskauden ajan.

Sopimus tulee voimaan, kun molemmat osapuolet ovat allekirjoittaneet sen. Sopimuksen soveltaminen alkaa xx.xx.xxxx. Sopimus on voimassa xx.xx.xxxx asti.

3 MÄÄRITELMÄT

Tässä Sopimuksessa tarkoitetaan seuraavilla määritelmillä, isolla alkukirjaimella kirjoitettuna, tässä kappaleessa tai sen liitteissä kullekin määritelmälle kirjattua merkitystä.

Kapasiteettikorvauksella tarkoitetaan Fingridin Säättökapasiteettitarjouksen jättämisestä Reservinmyyjälle maksamaa korvausta.

Säättökapasiteettimarkkinoilla tarkoitetaan Fingridin ylläpitämiä viikoittaisia reservimarkkinoita.

Säättökapasiteettitarjouksella tarkoitetaan Säättösähkömarkkinaosapuolen Säättösähkömarkkinoille tekemää, Säättökapasiteettimarkkinoiden tai tämän Sopimuksen mukaista Säättötarjousta ellei erikseen ole tekstissä rajattu koskemaan näistä vain toista.

Säättösähkömarkkinoilla tarkoitetaan Fingridin ylläpitämiä energiamarkkinoita, joiden säännöt ja toimintamalli on kuvattu liitteessä 1.

Säättösähkömarkkinoiden säännöillä tarkoitetaan kulloinkin voimassa olevia Fingridin ylläpitämällä Säättösähkömarkkinoilla noudatettavia sääntöjä. Sopimuksen liitteenä (liite 1) on sopimuksen allekirjoitushetkellä voimassaolevat säännöt. Fingrid voi tehdä näihin sääntöihin muutoksia ilmoittamalla muutoksista 1 kuukausi etukäteen.

Tarjouksella tarkoitetaan tämän sopimuksen piiriin kuuluvaa kohdassa 4 yksilöityä säätökapasiteettia.

4 SOPIMUKSEN PIIRISSÄ OLEVA SÄÄTÖKAPASITEETTI

Tarjous 1: Sopimusmäärä XX MW.

Tarjous 2: Sopimusmäärä XX MW.

5 SÄÄTÖKAPASITEETILLE ASETETUT VAATIMUKSET

Reservinmyyjällä tulee olla voimassa oleva säätösähkömarkkinasopimus koko sopimuskauden ajan. Reservinmyyjä voi ylläpitää kohdassa 4 yksilöidyn sopimusmäärän kulloinkin valitsemallaan säätökapasiteetillaan, joka täyttää Säättösähkömarkkinoiden säännöt. Lisäksi tarjottavan kapasiteetin on oltava elektronisesti tilattavissa ja kyettävä vähintään 3 h yhtämittaiseen aktivointiin.

6 SÄÄTÖKAPASITEETTI SÄÄTÖSÄHKÖMARKKINOILLA

Reservinmyyjä on velvollinen tarjoamaan sopimusmäärän Säättösähkömarkkinoille sopimuskauden ajan.

6.1 Säättökapasiteettitarjouksen jättäminen Säättösähkömarkkinoille

Jotta Reservinmyyjä on oikeutettu saamaan Kapasiteettikorvauksen, tulee Reservinmyyjän jättää Säättökapasiteettitarjous Säättösähkömarkkinoille seuraavan CET-aikavyöhykkeen mukaisen viikon tunneille edellisen viikon torstaina klo 12:00 (EET) mennessä.

Säättökapasiteettitarjous tulee jättää Säättösähkömarkkinoiden sääntöjen mukaisesti. Säättökapasiteettitarjous on määrältään (MW) sitova. Reservinmyyjä voi päivittää Säättökapasiteettitarjouksen energiahintaa ja resurssitietoa Säättösähkömarkkinoiden sääntöjen määrittämässä rajoissa. Reservinmyyjän Säättökapasiteettitarjous voi koostua eri hintaisista Säättökapasiteettitarjouksista.

Reservinmyyjä voi osallistua Säättökapasiteettimarkkinoille, mikäli tämän Sopimuksen mukainen Säättökapasiteettitarjous on jätetty täysmääräisesti Säättösähkömarkkinoille kyseisen Säättökapasiteettimarkkinoiden ajanjakson osalta. Säättösähkömarkkinoille voi osallistua, vaikka Reservinmyyjä ei olisi jättänyt Säättökapasiteettitarjousta täysmääräisesti kyseiselle tunnille.

6.2 Säättökapasiteettitarjousten käyttäminen Säättösähkömarkkinoilla

Fingrid käyttää Säättökapasiteettitarjoukset Säättösähkömarkkinoilla liitteen 1 mukaisessa järjestyksessä.

6.3 Säättökapasiteettitarjouksen poistaminen ja pienentäminen

Mikäli Reservinmyyjä poistaa tämän Sopimuksen mukaisen Säättökapasiteettitarjouksen tai pienentää sitä edellisviikon torstain klo 12:00 jälkeen, maksaa Reservinmyyjä Fingridille sanktion kyseisestä tarjousmäärästä, joka määritetään tuntikohtaisesti seuraavasti:

Sanktio = poistettu tai pienennetty tarjousmäärä x 20 x Kapasiteettikorvaus tai

Sanktio = poistettu tai pienennetty tarjousmäärä x vuorokausimarkkinoiden Suomen hinta-alueen hinta kyseiseltä tunnilta,

sanktiona sovelletaan sitä kumpi näistä suurempi.

Mikäli Reservinmyyjä toistuvasti ilman hyväksyttävää syytä poistaa tai pienentää tämän Sopimuksen mukaisia Säättökapasiteettitarjouksiaan Fingridin kirjallisista huomautuksista huolimatta, voidaan menettely katsoa olennaiseksi sopimusrikkomukseksi, joka oikeuttaa Fingridin purkamaan Sopimuksen kohdan 12 mukaisesti.

7 MAKSUT

7.1 Kapasiteettikorvaus

Kapasiteettikorvaus Tarjoukselle on 1 x €/MW/h.

Kapasiteettikorvaus Tarjoukselle on 2 x €/MW/h.

7.2 Maksettavan kapasiteettikorvauksen tarkistaminen

Fingrid tarkistaa Reservinmyyjälle maksettavan Kapasiteettikorvauksen kultakin CET-aikavyöhykkeen mukaiselta viikolta. Tarkistuksessa Fingrid huomioi tämän Sopimuksen mukaisen Säättökapasiteettitarjouksen toteutuneen pysyvyyden kyseisenä aikana ja Sopimuksen kohdan 6.3 mukaan määräytyvät sanktiot.

Tarkistettu Kapasiteettikorvaus lasketaan seuraavasti:

$$Kapasiteettikorvaus_{\text{tarkistettu}} = Kapasiteettikorvaus * \text{pysyvyysskerroin} - \text{sanktiot}$$

Pysyvyys määritetään tuntikohtaisella tarkastelulla edellisviikon torstaina klo 12:00 (EET) mennessä jätettyjen Säättökapasiteettitarjousten perusteella seuraavasti:

$$pysyvyys_{\text{tunti}} = \frac{W-1 \text{ torstaina klo 12:00 mennessä jätetty Säättökapasiteettitarjous (MW)}}{\text{sopimusmäärä (MW)}}$$

Yhden tunnin osalta pysyvyys voi olla enintään 100 %. Mikäli Säättökapasiteettitarjousta ei ole jätetty edellisviikon torstaina klo 12:00 (EET) mennessä, se on poistettu edellisviikon torstain klo 12:00 jälkeen tai Reservinmyyjä ei pysty toteuttamaan Fingridin pyytämää tilausta tarjouksensa mukaisesti, on pysyvyys kyseisen tunnin osalta 0 %. Mikäli Säättökapasiteettitarjouksen määrää on pienennetty edellisviikon torstain klo 12:00 (EET) jälkeen, määräytyy pysyvyys ylläpidetyn Säättökapasiteettitarjouksen mukaisesti.

Mikäli Reservinmyyjältä on hyväksytty useita erihintaisia Tarjouksia, tarkistus tehdään tarjouskohtaisesti ja pysyvyyden katsotaan täyttyvän ensisijaisesti edullisemmista Tarjouksista esimerkin 3 mukaisesti.

Mikäli Reservinmyyjä on tarkistusjakson aikana osallistunut myös Säättökapasiteettimarkkinoille, eikä sekä tämän Sopimuksen että Säättökapasiteettimarkkinoiden mukaista Säättökapasiteettitarjousta ole ylläpidetty täysmääräisesti, katsotaan pysyvyyden täyttyvän ensisijaisesti tämän Sopimuksen mukaisella Säättökapasiteettitarjouksella esimerkin 4 mukaisesti.

Pysyvyys koko tarkistusjaksolta on tuntikohtaisen tarkastelun keskiarvo, ja se määrää pysyvyysskerroimen kahden desimaalin tarkkuudella lineaarisesti seuraavasti:

Pysyvyys	100 %	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %
Pysyvyysskerroin	1	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,1	0

Tarkistettu Kapasiteettikorvaus voi olla negatiivinen, mikäli tarkistusjaksolta määräytyneet sanktiot ylittävät toteutuneen pysyvyyden perusteella määräytyvän Kapasiteettikorvauksen. Tällöin Reservinmyyjä maksaa Fingridille negatiivisen Kapasiteettikorvauksen mukaisen euromäärän.

Esimerkkejä pysyvyyden määrittämisestä:1. Tuntikohtaisen pysyvyyden määrittäminen

Reservinmyyjän sopimusmäärä on 20 MW.

	Säätökapasiteettitarjoukset (MW)		Pysyvyys	Selite
	W-1 torstai 12:00 mennessä	45 min ennen käyttötuntia		
00-01	20	20	100 %	
01-02	30	30	100 %	Pysyvyys voi olla enintään 100 %
02-03	10	10	50 %	Tarjous 50 % sopimusmäärästä
03-04	20	0	0 %	Tarjous poistettu
04-05	20	10	50 %	Tarjousta on pienennetty

2. Pysyvyysskerroimen määrittäminen

Tuntikohtaisten pysyvyyksien keskiarvo viikon tarkistusjaksolta on

- 90 %, pysyvyysskerroin on 0,80.
- 86 %, pysyvyysskerroin on 0,72.
- 74,5 %, pysyvyysskerroin on 0,49.
- 20 %, pysyvyysskerroin on 0.

3. Pysyvyyden määrittäminen, kun Reservinmyyjältä on hyväksytty useita erihintaisia Tarjouksia

Reservinmyyjältä on hyväksytty seuraavat Tarjoukset:

- Tarjous 1: 10 MW 1 €/MW/h
- Tarjous 2: 10 MW 2 €/MW/h

	Säätökapasiteettitarjoukset yhteensä (MW)	Tarjouksen 1 pysyvyys	Tarjouksen 2 pysyvyys
00-01	20	100 %	100 %
01-02	15	100 %	50 %
02-03	10	100 %	0 %
03-04	0	0 %	0 %

4. Pysyvyyden määrittäminen, kun Reservinmyyjä on osallistunut myös Säättökapasiteettimarkkinoilla tarkistusjakson aikana

Reservinmyyjän tämän Sopimuksen mukainen sopimusmäärä on 10 MW. Lisäksi Reservinmyyjältä on hyväksytty 10 MW Säättökapasiteettimarkkinoille tarkistusjakson aikana.

	Säättökapasiteettitarjoukset yhteensä (MW)	Tämän Sopimuksen tarjouksen pysyvyys	Säättökapasiteettimarkkinoilla hyväksytyn tarjouksen pysyvyys
00-01	20	100 %	100 %
01-02	15	100 %	50 %
02-03	10	100 %	0 %
03-04	0	0 %	0 %

7.3 Energiamaksu

Reservinmyyjä saa Säättökapasiteettitarjouksen tilauksesta energimaksun Säättösähkömarkkinoiden sääntöjen (liite 1) mukaisesti. Energimaksut eivät vaikuta maksettavaan Kapasiteettikorvaukseen.

8 MAKSUEHDOT

8.1 Kapasiteettikorvaus

Fingrid tarkistaa Kapasiteettikorvauksen kunkin kalenterikuukauden 14. päivä mennessä edellisen kuukauden CET aikavyöhykkeen mukaisilta viikoilta ja ilmoittaa Reservinmyyjälle Kapasiteettikorvauksen, jonka Reservinmyyjä on oikeutettu saamaan tai velvollinen maksamaan. Reservinmyyjä lähettää Fingridille laskun 14 päivän kuluessa Fingridin ilmoituksesta. Laskun eräpäivä on 14 päivää laskun päiväyksestä, joksi merkitään laskun lähettämispäivä. Fingrid tarkistaa laskujen oikeellisuuden ennen maksujen suorittamista.

8.2 Viivästyskorko

Jos Sopijapuolen maksusuoritus viivästyy, Sopijapuoli maksaa laskun eräpäivästä suorituksen saapumispäivään laskussa mainittua vuotuista viivästyskorkoa, joka on kulloinkin voimassa olevan korkolain mukainen.

8.3 Arvonlisävero

Tässä Sopimuksessa mainittujen maksujen lisäksi Fingrid maksaa Reservinmyyjälle kulloinkin voimassa olevan arvonlisäveron.

9 YLIVOIMAINEN ESTE

Sopijapuolilla on oikeus ylivoimaisen esteen (force majeure) sattuessa viivästyttää, rajoittaa tai keskeyttää kokonaan Sopimuksen mukaisten velvoitteidensa täyttämisen.

Ylivoimaiseksi esteeksi katsotaan sellainen yllättävä tapahtuma, jota Reservinmyyjän tai Fingridin ei kohtuudella voida edellyttää ottaneen huomioon tämän Sopimuksen tehoketkellä ja jonka seurauksia Sopijapuoli ei myöskään kohtuudella olisi voinut välttää

tai voittaa ja joka tekee Sopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämisen mahdottomaksi tai kohtuuttomaksi.

Ylivoimaiseksi esteeksi katsotaan, ellei toisin näytetä, esimerkiksi sota, sisäiset levottomuudet, sabotaasi, räjähdys, tulipalo, rajumyrsky tai muu poikkeuksellinen sääolosuhde, yleinen liikenteen tai tietoliikenteen keskeytyminen, lakko tai avainryhmän työnseisaus, työnantajajärjestön määräämä työsulku, viranomaisten toimenpide tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja epätavallinen syy.

Ylivoimaisen esteen ilmaantumisesta, samoin kuin sen poistumisesta Sopijapuoli ilmoittaa toiselle Sopijapuolelle viivytyksettä. Reservinmyyjää kohtaavan ylivoimaisen esteen vaikutusajalta Fingrid ei maksa tämän Sopimuksen mukaisia korvauksia Reservinmyyjälle.

10 VAHINGONKORVAUS

Sopijapuolet eivät ole vastuussa vahingoista, jotka ovat aiheutuneet tämän Sopimuksen piiriin kuuluvasta suorituksesta, ellei vahingon osoiteta aiheutuneen Sopijapuolen tai hänen palveluksessaan olevan tuottamuksesta, jota ei voida pitää vähäisenä. Sopijapuolet eivät ole vastuussa Sopimuksen rikkomisesta tai sopimusvelvoitteiden laiminlyönnistä toisilleen seuraavista epäsuorista tai välillisistä vahingoista kuten esimerkiksi saamatta jääneestä voitosta, tuotannon menetyksestä, vahingoittuneesta raaka-aineesta tai tuotannon uudelleen käynnistämisestä. Näitä vastuunrajoituksia ei sovelleta, jos vahinko on aiheutettu tahallisesti tai törkeän tuottamuksellisella menettelyllä tai laiminlyönnillä.

11 EPÄSUHTEEN POISTAMINEN

Mikäli Sopijapuolista riippumattomat syyt johtavat Sopimuksen suoritusvelvollisuuksien ilmeiseen epäsuhteeseen, Sopijapuolet neuvottelevat maksujen tai muiden sopimusehtojen tarkistamisesta ja sopivat ratkaisun epäsuhteen poistamiseksi. Tällaisia syitä voivat olla taloudellisten tai kaupallisten olosuhteiden merkittävät muutokset, lainsäädännössä tapahtuvat muutokset, viranomaisten toimenpiteet tai muut syyt, joita ei ole voitu ottaa kohtuudella huomioon Sopimusta tehtäessä.

12 SOPIMUKSEN SIIRTÄMINEN, MUUTTAMINEN, IRTISANOMINEN JA PURKAMINEN

Sopijapuoli ei saa siirtää Sopimusta kolmannelle osapuolelle ilman toisen Sopijapuolen kirjallista suostumusta.

Fingridillä on oikeus muuttaa tämän Sopimuksen Sääökapasiteettitarjousten antamiseen ja voimassapitämiseen liittyviä ehtoja edellyttäen, että muutos ei olennaisella tavalla vaikuta osapuolten oikeuksiin ja velvoitteisiin. Fingridin tulee ilmoittaa muutoksista Reservinmyyjälle 1 kuukausi etukäteen.

Lisäksi Fingridillä on oikeus muuttaa tämän Sopimuksen liitteessä 1 olevia ehtoja ilmoittamalla siitä kuukausi etukäteen.

Reservinmyyjällä on oikeus irtisanoa Sopimus, jos Fingrid muuttaa ehtoja tavalla, joka merkittäväällä tavalla hankaloittaa Reservinmyyjää täyttämästä tämän Sopimuksen mukaisia velvoitteitaan tai johtaa siihen, että Sopimus muuttuu Reservinmyyjälle kannat-

tamattomaksi. Kirjallinen irtisanomisilmoitus on toimitettava Fingridille 14 päivän kuluessa ehtojen muuttamista koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Irtisanominen tulee voimaan samanaikaisesti ehtojen muutoksen kanssa.

Fingrid voi irtisanoa Sopimuksen, mikäli sen mukainen järjestely on vastoin Fingridiä velvoittavaa lainsäädäntöä. Tällöin Fingrid voi irtisanoa Sopimuksen päättymään yhden kuukauden irtisanomisajalla.

Fingridillä on oikeus purkaa Sopimus päättymään välittömästi, jos Reservinmyyjän säätösähkömarkkinasopimus, joka oikeuttaa toimimaan Säätösähkömarkkinoilla päättyy, jos Reservinmyyjä joutuu selvitystilaan, asetetaan konkurssiin, osoittaa muita merkkejä maksukyvyttömyydestä tai muuten rikkoo olennaisesti tätä Sopimusta.

13 LUOTTAMUKSELLISUUS

Reservinmyyjän Fingridille toimittamien tietojen luottamuksellisuus ja/tai julkisuus määräytyy kulloinkin voimassaolevan, soveltuvan lainsäädännön perusteella. Fingrid voi kuitenkin luovuttaa tämän Sopimuksen nojalla vastaanottamiaan luottamuksellisia tietoja kolmannelle osapuolelle Fingridin tilaaman reservimarkkinoiden toimivuutta tai kehittämistä käsittelevän tutkimuksen tekemistä varten ilman erillisen suostumuksen pyytämistä, edellyttäen että Fingrid tekee kyseisen kolmannen osapuolen kanssa salassapitositoumuksen, jossa tämä sitoutuu siihen, ettei selvityksen aikana tai sen päätyttyä luovuta sopijapuolikohtaisia tietoja eteenpäin eikä käytä niitä muuhun tarkoitukseen kuin Fingridin tilaaman työn tekemiseen. Fingrid informoi toista Sopijapuolta tällaisesta tietojen luovutuksesta.

14 ERIMIELISYYDET

Sopimuksesta mahdollisesti aiheutuneet erimielisyydet, joita ei voida ratkaista keskinäisin neuvotteluin, ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti. Välimiesoikeus on yksijäseninen. Välimiesmenettelyn paikka on Helsinki ja kieli suomi.

15 MUUT SOPIMUSEHDOT

Reservinmyyjä ilmoittaa tasevastaavalleen tämän Sopimuksen olemassaolosta.

Reservinmyyjän tulee noudattaa tämän Sopimuksen liitteenä olevia Fingridin yritys vastuuvaatimuksia.

_____. päivänä _____kuuta 2018

xx

_____

Helsingissä _____ . päivänä _____kuuta 2018

FINGRID OYJ

_____

- Liitteet:
1. Kulloinkin voimassaolevat säätösähkömarkkinoiden säännöt, jotka on julkaistu Fingridin www-sivulla
  2. Fingridin yritys vastuuvaatimukset